

فقه اسلامی - 32

نماز آیات

مسئله 1 - نماز آیات به خاطر علل ذیل ، واجب می شود:

- خورشید گرفتگی

- ماه گرفتگی

- زلزله

- حوادث خوفناک طبیعی آسمانی مانند طوفانهای رعب آور که اکثر مردم منطقه ای را بیمناک کند.

مسئله 2 - نماز آیات که به خاطر وقوع علل یاد شده در محلی معین واجب می گردد، تنها بر مردم آن محل واجب می باشد و برای مردم دیگر شهرها و مناطق که حوادث مذکور در آنجا نبوده ، نماز آیات واجب نیست.

مسئله 3 - وقت نماز آیات برای خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی ، از موقعی است که شروع به گرفتن کرده و تازمانی که کاملاً باز نشده ادامه می یابد ، ولی بهتر است قبل از اینکه شروع به باز شدن کند، نماز را بخواند.

مسئله 4 - اگر بداند ماه یا خورشید گرفته است و در وقت آن که بیان شد نماز آیات را نخواند، واجب است بعد از وقت، آن را قضا کند.

مسئله 5 - هرگاه در هنگام خورشید گرفتگی و یا ماه گرفتگی مطلع نبوده و بعد از گذشتن وقت نماز آیات به خاطر خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی، مطلع شود؛ در چنین صورتی اگر تمام

خورشید یا ماه گرفته بوده، باید قضای نماز آیات را به جا آورد، اما اگر تمام آن نگرفته بوده، قضا واجب نیست.

مسئله 6 - وقت نماز آیات برای زلزله و حوادث خوفناک آسمانی، بلافاصله بعد از هنگام وقوع این حوادث می باشد و باید در صورت امکان و فقدان خطر، هرچه زودتر بعد از آن حادثه، نماز آیات را بخواند و اگر چنین نکرد، بنا بر احتیاط واجب، باید نماز آیات را پس از آن زمان به نیت "ما فی الذمه" به جا آورد.

مسئله 7 - هرگاه با سخن منجمین و اشخاص مطلع اطمینان پیدا کند که خورشید یا ماه گرفته، باید نماز آیات را بخواند.

مسئله 8 - هرگاه در وقت نماز واجب روزانه، نماز آیات بر او واجب شود و وقت هر دو نماز وسیع باشد، هر کدام را اول بخواند صحیح است؛ ولی اگر وقت یکی از آن دو تنگ شود، باید اول آن را بخواند و اگر وقت هر دو تنگ باشد، باید اول نماز واجب روزانه را بخواند و بعد از آن، نماز آیات را به جا آورد.

مسئله 9 - اگر در حال حیض یا نفاس، خورشید یا ماه بگیرد و تا آخر مدتی که خورشید یا ماه باز می شود از خون حیض و نفاس پاک نشده باشد، نماز آیات بر او واجب نیست و قضا هم ندارد.

روش خواندن نماز آیات

مسئله 10 - نماز آیات دو رکعت است و هر رکعت دارای پنج رکوع می باشد و نمازگزار می توان آن را دو گونه (به صورت مفصل و یا مختصر) به جا آورد:

روش مفصل : بعد از نیت نماز آیات، تکبیرة الاحرام بگوید و يك حمد و سوره تمام بخواند و به رکوع رود و سر از رکوع بردارد، دوباره يك حمد و يك سوره تمام بخواند، باز به رکوع رود، تا پنج بار این کار را تکرار کند، بعد از بلند شدن از رکوع پنجم به سجده رود و دو سجده رکعت اول را انجام دهد و برخیزد و رکعت دوم را مانند رکعت اول به جا آورد و تشهد بخواند و سلام دهد.

روش مختصر: بعد از نیت نماز آیات و تکبیرة الاحرام، یک حمد بخواند و بعد از آن، آیه های يك سوره (مثلا سوره قل هو الله احد) را پنج قسمت کند و يك قسمت از آن را (که "بسم الله الرحمن الرحيم" است) بخواند و به رکوع رود، بعد سر بردارد و قسمت دوم از همان سوره را (بدون حمد) بخواند و به رکوع رود و همین طور تا پیش از رکوع پنجم، سوره را تمام نماید و بعد به رکوع پنجم رود و سپس به سجده رود و بعد از دو سجده ، تشهد بخواند و سلام دهد.

مسأله 11 - کارهایی که در نماز واجب روزانه واجب و مستحبّ است در نماز آیات هم واجب و مستحبّ است، ولی نماز آیات اذان و اقامه ندارد و به جای آن می تواند به نیت مطلوب بودن و امید ثواب، سه مرتبه بگوید: «الصلاة».

مسأله 12 - مستحبّ است در رکعت دوم، قبل از رکوع آخر، قنوت بخواند.